

บทที่ 3

ผลการทดลอง

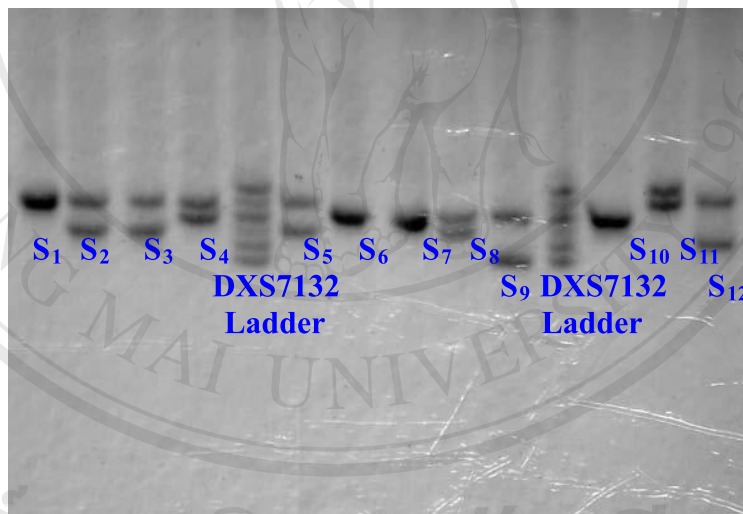
1. ผลการวิเคราะห์ดีเอ็นเอไมโครแซทเทลไลต์บนโครโมโซมเพศหญิงตำแหน่ง DXS7132 ในกลุ่มประชากรเพศหญิงภาคเหนือของประเทศไทยจำนวน 120 คน

1.1 ผลการสร้างอัลลีลมาตรฐานในดีเอ็นเอไมโครแซทเทลไลต์ที่ตำแหน่ง DXS7132

จากการศึกษาดีเอ็นเอไมโครแซทเทลไลต์ที่ตำแหน่ง DXS7132 ในกลุ่มประชากรเพศหญิงในภาคเหนือของประเทศไทย ด้วยการใช้เทคนิค PCR ในการเพิ่มปริมาณดีเอ็นเอ แล้วทำการตัดแถบดีเอ็นเอที่ปรากฏมาสกัดและเพิ่มปริมาณดีเอ็นเอด้วยการใช้เทคนิค PCR อีกครั้ง โดยตรวจสอบขนาดผลผลิตที่ได้ด้วยวิธี polyacrylamide gel electrophoresis เทียบกับดีเอ็นเอมาตรฐาน (20 bp ladder) และย้อมสีเจลด้วย silver staining จะได้ อัลลีลมาตรฐานในตำแหน่ง DXS7132 ดังแสดงในภาพที่ 3 เพื่อให้เปรียบเทียบในการทดลองขั้นต่อไป จากนั้นทำการวิเคราะห์ดีเอ็นเอตัวอย่างด้วยการใช้เทคนิค PCR ในการเพิ่มปริมาณดีเอ็นเอ และตรวจสอบขนาดผลผลิตที่ได้ด้วยวิธี polyacrylamide gel electrophoresis เทียบกับอัลลีลมาตรฐานที่สร้างไว้แล้วย้อมสีเจลด้วย silver staining จะปรากฏลักษณะแถบดีเอ็นเอดังแสดงในภาพที่ 4

ภาพ 3 แสดงลักษณะแถบดีเอ็นเอแต่ละอัลลีลของอัลลีลมาตรฐาน (Allelic ladders) ในดีเอ็นเอไมโครแซทเทลไลท์ ตำแหน่ง DXS7132

หมายเหตุ S = ตัวอย่าง

ภาพ 4 แสดงลักษณะแถบดีเอ็นเอของตัวอย่างเมื่อเทียบกับอัลลีลมาตรฐานในดีเอ็นเอไมโครแซทเทลไลท์ ตำแหน่ง DXS7132

1.2 ผลการหาลำดับเบสของแต่ละอัลลีลในตำแหน่ง DXS7132 ด้วยเครื่องอัตโนมัติ

เมื่อนำแถบดีเอ็นเอแต่ละอัลลีลที่พบในตำแหน่ง DXS7132 มาหาลำดับเบสด้วยเครื่องอัตโนมัติได้ผลดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 3 แสดงช่วงการซ้ำของชุดเบสที่พบในแต่ละอัลลีลของดีเอ็นเอไมโครแซทเทลไลท์บนตำแหน่ง DXS7132 ที่ตรวจสอบด้วยเครื่องอัตโนมัติ

แถบที่	Sequence composition	Allele
1	P _F -N ₅₂ -(TCTA) ₁₁ -N ₂₈ -P _R	11
2	P _F -N ₅₂ -(TCTA) ₁₂ -N ₂₈ -P _R	12
3	P _F -N ₅₂ -(TCTA) ₁₃ -N ₂₈ -P _R	13
4	P _F -N ₅₂ -(TCTA) ₁₄ -N ₂₈ -P _R	14
5	P _F -N ₅₂ -(TCTA) ₁₅ -N ₂₈ -P _R	15
6	P _F -N ₅₂ -(TCTA) ₁₆ -N ₂₈ -P _R	16
7	P _F -N ₅₂ -(TCTA) ₁₇ -N ₂₈ -P _R	17

เมื่อ N₅₂ : TTAATAGTGTGAGCCCATTTTCATAATAAATC
 CCCTCTCATCTATCTGACTG
 N₂₈ : TCCTATTGGTTCTGTTTCTCTGGAGAAC
 P_F : TATACTGTGGAACCTTCTTAGCCTCC
 P_R : TGGTGCCAAACTCTATTAGTCAACG

1.3 ผลการวิเคราะห์ดีเอ็นเอไมโครแซทเทลไลท์บนโครโมโซมเพศหญิงตำแหน่ง

DXS7132 ในกลุ่มประชากรเพศหญิงภาคเหนือของประเทศไทยจำนวน 120 คน

จากการศึกษาดีเอ็นเอไมโครแซทเทลไลท์ที่ตำแหน่ง DXS7132 ในกลุ่มประชากรเพศหญิงในภาคเหนือของประเทศไทยจำนวน 120 คน ด้วยการใช้เทคนิค PCR ในการเพิ่มปริมาณดีเอ็นเอ แล้วตรวจสอบขนาดผลผลิตที่ได้ด้วยวิธี polyacrylamide gel electrophoresis เทียบกับอัลลีลมาตรฐานที่สร้างไว้ และย้อมสีเจลด้วย silver staining จะปรากฏลักษณะแถบดีเอ็นเอดังแสดงในภาพที่ 4 และตรวจพบลักษณะพันธุกรรมของประชากร 120 คน ดังแสดงในตารางที่ 4

ตาราง 4 แสดงลักษณะพันธุกรรมที่พบในตำแหน่ง DXS7132 ของกลุ่มประชากรไทยภาคเหนือ
เพศหญิงจำนวน 120 คน

ลำดับที่	ลักษณะพันธุกรรม	ลำดับที่	ลักษณะพันธุกรรม	ลำดับที่	ลักษณะพันธุกรรม	ลำดับที่	ลักษณะพันธุกรรม
1	14/15	31	14/16	61	13/14	91	12/16
2	13/15	32	13/14	62	12/14	92	13/16
3	14/14	33	14/14	63	13/15	93	15/15
4	12/13	34	13/13	64	14/16	94	13/14
5	13/14	35	12/15	65	14/15	95	12/14
6	13/14	36	13/15	66	14/14	96	13/15
7	14/15	37	12/14	67	13/14	97	16/16
8	14/14	38	13/15	68	13/14	98	13/15
9	14/15	39	14/15	69	12/14	99	13/14
10	15/15	40	14/14	70	12/13	100	14/15
11	12/13	41	15/16	71	13/15	101	12/14
12	12/14	42	13/14	72	14/15	102	14/14
13	15/15	43	14/17	73	12/14	103	12/12
14	13/14	44	13/13	74	14/14	104	13/14
15	12/13	45	12/15	75	13/16	105	13/14
16	13/16	46	15/15	76	15/15	106	13/14
17	12/14	47	14/16	77	13/15	107	13/14
18	14/15	48	14/14	78	13/15	108	12/12
19	13/15	49	13/14	79	14/15	109	13/14
20	14/15	50	13/15	80	13/15	110	13/15
21	14/16	51	14/16	81	14/14	111	13/16
22	14/15	52	13/13	82	14/14	112	13/14
23	13/14	53	13/13	83	13/14	113	14/15
24	14/14	54	13/15	84	11/14	114	12/14
25	13/14	55	13/15	85	14/14	115	14/14
26	14/15	56	14/14	86	15/16	116	13/15
27	14/14	57	15/16	87	12/15	117	13/14
28	14/15	58	14/15	88	12/16	118	14/16
29	14/16	59	14/15	89	14/14	119	15/16
30	14/15	60	12/13	90	16/16	120	14/15

2. ผลการหาความถี่ของอัลลีลและการประเมินประสิทธิภาพของดีเอ็นเอไมโครแซทเทลไลต์บนโครโมโซมเพศหญิงตำแหน่ง DXS7132

2.1 ผลการหาความถี่ของแต่ละอัลลีลในดีเอ็นเอไมโครแซทเทลไลต์ตำแหน่ง DXS7132

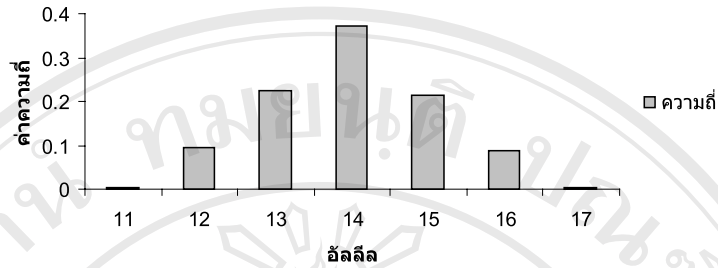
จากการนับจำนวนแถบดีเอ็นเอในลักษณะพันธุกรรมที่พบตามผลการทดลอง (ข้อ 1.3) ของแต่ละอัลลีล แล้วคำนวณค่าความถี่ของแต่ละอัลลีล จะพบว่าอัลลีลที่ 14 มีความถี่ที่สูงที่สุดคือเท่ากับ 0.3708 และอัลลีลที่ 11 กับ 17 มีความถี่น้อยที่สุดคือเท่ากับ 0.0042 ดังแสดงในตารางที่ 5

ตาราง 5 แสดงจำนวนและค่าความถี่ของแต่ละอัลลีลในดีเอ็นเอไมโครแซทเทลไลต์บนโครโมโซมเพศหญิงตำแหน่ง DXS7132

อัลลีลที่	จำนวน	ค่าความถี่
11	1	0.0042
12	23	0.0958
13	54	0.2250
14	89	0.3708
15	51	0.2125
16	21	0.0875
17	1	0.0042
รวม	240	1.0000

เมื่อนำความถี่ของอัลลีลมาสร้างกราฟการกระจายตัวจะได้กราฟดังแสดงในภาพที่ 5 จากนั้นทำการทดสอบทางสถิติ (ภาคผนวก ข) พบว่าการกระจายตัวของความถี่อัลลีลบนดีเอ็นเอไมโครแซทเทลไลต์ตำแหน่ง DXS7132 มีลักษณะเป็นปกติ (Normal distribution)

กราฟแสดงค่าความถี่ของอัลลีลบนดีเอ็นเอไมโครแซทเทลไลท์ตำแหน่ง DXS7132

ภาพ 5 แสดงค่าความถี่ของแต่ละอัลลีลในดีเอ็นเอไมโครแซทเทลไลท์บนโครโมโซมเพศหญิงตำแหน่ง DXS7132

2.2 ผลการคำนวณค่ากำลังการแยกแยะของดีเอ็นเอไมโครแซทเทลไลท์ในตำแหน่ง DXS7132

จากการนับจำนวนลักษณะพันธุกรรมที่พบตามผลการทดลอง (ข้อ 1.3) ของอาสาสมัครทั้ง 120 คน แล้วคำนวณค่าความถี่ของแต่ละลักษณะที่พบได้ค่าดังตารางที่ 6 จากการคำนวณค่ากำลังการแยกแยะในผู้หญิง (PD female) ตามสูตร (ภาคผนวก ข) พบว่าได้ค่ากำลังการแยกแยะในผู้หญิงเท่ากับ 0.8939

ตาราง 6 ค่าความถี่ของลักษณะพันธุกรรมที่ตำแหน่ง DXS7132 ในอาสาสมัครทั้ง 120 คน

Genotype	จำนวน	ความถี่
11/14	1	0.0083
12/12	2	0.0167
12/13	5	0.0417
12/14	9	0.075
12/15	3	0.025
12/16	2	0.0167
13/13	4	0.0333
13/14	21	0.175
13/15	16	0.1333
13/16	4	0.0333
14/14	16	0.1333
14/15	18	0.15
14/16	7	0.0583
14/17	1	0.0083
15/15	5	0.0417
15/16	4	0.0333
16/16	2	0.0167
SUM	120	0.9999

นอกจากนี้เมื่อคำนวณค่ากำลังการแยกแยะของผู้ชาย (PD male) โดยใช้ค่าความถี่ของแต่ละอัลลีลในตารางที่ 5 มาคำนวณตามสูตร (ภาคผนวก ข) พบว่าได้ค่ากำลังการแยกแยะของผู้ชายเท่ากับ 0.7498

2.3 ผลการคำนวณค่ากำลังการคัดออกของดีเอ็นเอไมโครแซทเทลไลต์บนโครโมโซมเพศ

หญิงในตำแหน่ง DXS7132

เมื่อคำนวณค่ากำลังการคัดออกในกรณี no parent (กรณีที่พิสูจน์ความสัมพันธ์ระหว่างแม่-ลูก โดยมีเด็กกับผู้ถูกกล่าวหาเพียงคนเดียวเท่านั้น) ตามสูตรคำนวณดังนี้

$$\text{Power of exclusion (no parent)} = \sum_{i=1}^n p_i^2 (1 - p_i)^2 + \sum_{i,j < j}^n 2p_i p_j (1 - p_i - p_j)^2$$

พบว่าค่ากำลังการคัดออกในกรณี no parent ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.3477 (ภาคผนวก ข)

และเมื่อคำนวณค่าการคัดออกในกรณี one parent (กรณีที่เด็กมากับบุพการีแท้ๆแล้วอ้างว่าผู้ถูกกล่าวหาเป็นบุพการีอีกคน) ตามสูตรคำนวณดังนี้

$$\text{Power of exclusion (one parent)} = \sum_{i=1}^n p_i (1 - p_i)^2 + \sum_{i,j < j}^n (p_i p_j)^2 (3p_i + 3p_j - 4)$$

พบว่าค่ากำลังการคัดออกในกรณี one parent ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.5265 (ภาคผนวก ข)

หมายเหตุ เมื่อ n = จำนวนอัลลีลที่มีในระบบซึ่งมีอัลลีล $a, b, \dots, i, j, \dots, l, n$ และ $P_a, P_b, \dots, P_i, P_j, \dots, P_l, P_n$ คือ ค่าความถี่ของอัลลีลต่างๆในระบบดังกล่าว